

man virkelig vil uddanne denne Skole til et Kunstakademi, ville disse Beløb stige meget betydeligt, og da ville vi altsaa faae 2 Akademier. Det er imidlertid Noget, som jeg siger ikke alene finantzielt er utilraadeligt, men ogsaa af andre ligefrem praktiske Grunde er lidet formaalstjenligt. Thi vi maa hufte paa, hvad der hører til en saadan Uddannelse, nemlig ikke alene Bibliothek, Samlinger af Skulpturarbejder, Lærere osv.; men disse Ting skulle være anbragte paa to forskjellige Steder, den ene maatte paa Charlottenborg og den anden i Industriudstillingsbygningen. Ellers pleier man dog at opnaa eller tilfigte bedre økonomiske Resultater ved at forene, hvad der kan forenes, og det Ønske, der kunde tale imod en saadan Forening, skulde være Sædelighedshensynet; det har jeg imidlertid allerede omtalt, og jeg tror ikke, det er nogen Grund. Naturligvis er der visse Ørene af Undervisningen, som maa være særskilte for Kvinderne; men det, der fordres dertil, er efter min Overbevisning saa lidt, at det ikke vil have nogen finantziel Betydning. Det stiller sig derfor for mig saaledes, at man ved denne Leilighed betragter en farlig Vej, hvis man ikke bestemte slaar fast i Loven, at Kvinder skulle have Afgang til Kunstakademiet. Gaar man ikke den Vej, arbejder man i en anden Retning, nemlig til Oprettelsen af to særskilte Kunstakademier: et mandligt og et kvindeligt; jeg skal derfor meget anbefale, at man vil vogte sig for at følge Udvalget i den Henseende, og jeg kan her sige hele Udvalget, efter som alle Udvalgets Medlemmer, i dette Øieblik i alt Fald, synes at være enige om, at der ikke behøves at gjøres Noget for at aabne Kvinderne Afgang til Kunstakademiet. Jeg tror, at man ved at følge Udvalget i den Henseende, vil komme til noget meget kostbart, som dog i Tidens Løb vil vise sig meget utilfredsstillende, hvortil man ved at gaa den Vej, som mit Endringsforslag antyder, vil komme til Noget forholdsvis Billigt, og tillige Noget, der er saa tilfredsstillende som muligt. Jeg nærer ingen Illusioner med Hensyn til mit Endringsforlags Skjæbne for Øieblikket; men vi have jo set, at Vind og Strøm kunne vende sig saa tidt, at jeg nærer det Haab, at Tanken dog vil trænge igjennem paa et senere Standpunkt. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at jeg har selv senere ville vi jo komme til større og større Bevillinger paa Finantzloven, som have Hensyn til Kvindernes Uddannelse i kunstnerisk Retning, og de ville da, hvis man følger Udvalget, fremtræde som Bidrag til Legnestolen for Kvinder. Jeg skal benytte Leiligheden til at sige, at jeg har gløbet mig meget over denne Skoles Oprettelse. Jeg har selv direkte og indirekte bidraget dertil som Medlem af dansk Kvindeforsamling og Deltager i dens Møder, og jeg skal fremdeles med Glæde stemme for enhver fornuftig Bevilling, som kan udvikle den videre. Men jeg mener, at man for selve

Eagens Skyld maa sætte et Punktum, forsaavidt den kunstindustrielle Skole vil udvikle sig til et virkelig Kunstakademi, til noget Mere end til en Forberedelse til Kunstakademiet, for deres Vedkommende, som ville gaa den kunstneriske Vej. Noget Andet er, at Mange meget godt kunne nøjes med den Undervisning, som ydes der, og som bereder Kvinderne Erhverv i mange Henseender. — Med disse Ord skal jeg tilraade at stemme mod Udvalgets Endringsforslag og forsaavidt de maatte blive forkastede, stemme for det Endringsforslag, jeg har tilladt mig at stille.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Jeg kan i det Hele henholde mig til det udsørlige og klare Foredrag, vi have hørt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille). Det ærede Medlem gennemgik de enkelte Forslag, og han udtalte derom en saa velbegrunder Mening, at jeg i det Hele kan henholde mig dertil. Jeg kan imidlertid ikke forbylge, at jeg i den senere Tid aldrig har kunnet tage noget Afstykke i Gaanden vedrørende Udstillingsbygningen uden at komme til at tænke paa Blichers Novelle „Ak, hvor forandret!“ Den sidste ærede Taler (Bajer) mindebe om, at 1ste Behandling af denne Sag foregik den 19de December forrige Aar. Vi vare dengang, om jeg ikke har taget feil, ialt 13 tilstede heri Thinget, og Aftalen blev, at alle 13 skulde tale, hvad jeg ogsaa tror kom til Udførelse. Der var dengang den skjønneste Enighed mellem alle dem, der udtalte sig, og en ganske enkelt Dissonans, der kom frem mellem to ærede Medlemmer, tjente kun yderligere til at oplyse den almindelige Enighed om, at nu maatte vi fremme denne Sag. Saa er der gaaet et halvt Aar siden den Tid, kun et halvt Aar — maatte et Par Dage til, men meget over et halvt Aar er det ikke, der ligger mellem 1ste og 2den Behandling — og hvorledes foreligger Sagen nu? Ja, den foreligger, som desværre alle andre Sager jevnlig foreligger, saaledes, at der ikke er Flertal for nogen Ting, og der er forskjellige Mindretal, der hvert gaar sin Vej. Og dog ser det af Betænkningen ud, som om her er et Flertal, idet to Mindretal ere enige i een Hovedbetragtning. Ser man imidlertid næriere efter, hvad da denne Enighed gaar ud paa, er det desværre ikke dette, at der skal gjøres Noget, men det er det, der ikke skal gjøres, man er enig om, og det, der ikke skal gjøres, er Noget, jeg fra mit Standpunkt maa stille som uafviselig Fordring med Hensyn til Loven. Det, som de Herrer, der kalde sig Flertal, ere enige om, er jo, at der ikke skal bygges til Skulptur-samlingen, men jeg henviser til, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavn udtalte, at det er en nødvendig Fordring til en Undervisningsanstalt for Kunst, at den har en Skulptur-samling til sin Raadighed, og derfor man nu opfører en Udstil-